

Sygn. akt II CSK 281/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku S. B.
przy uczestnictwie P. O., K. O. i J. I.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 listopada 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 16 października 2017 r., sygn. akt I 1Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. ustala, że koszty postępowania kasacyjnego uczestnicy ponoszą we własnym zakresie,**
- 3. przyznaje adw. B. T. od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w K.) kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od czynności tego rodzaju tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni S. B. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 października 2017 r. oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w T. z dnia 9 maja 2017 r. Postanowieniem tym Sąd Rejonowy dokonał rozgraniczenia między nieruchomościami położonymi w miejscowości T., gmina K. wzdłuż linii oznaczonej kolorem żółtym na mapie geodety J. K. od punktu 1000 (słupek betonowy z krzyżem) do punktu 1001 (palik drewniany), dalej do punktu 1002 (słupek betonowy z krzyżem) i dalej do punktu 1003 (palik drewniany). Rozgraniczenie dotyczyło nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 117, stanowiącej własność S. B., z nieruchomościami oznaczonymi numerami geodezyjnymi 119, 120, 121, stanowiącymi własność P. O. i K. O. oraz z nieruchomością oznaczoną numerem geodezyjnym 118 stanowiącą własność J. I. Pierwotnie postępowanie było prowadzone na drodze administracyjnej, nie doszło jednak do zawarcia ugody przed geodetą i wiążącego ustalenia przebiegu granicy.

Sąd Rejonowy stwierdził, że granica nie udało się ustalić według stanu prawnego ani według ostatniego spokojnego stanu posiadania, ponieważ nie ma aktów prawnych (decyzji administracyjnych, orzeczeń sądów, ugód) zatwierdzających jakikolwiek odcinek tej granicy, ani też jednoznacznych danych w dokumentacji geodezyjnej określających spokojny stan posiadania. Uniemożliwia to także przeprowadzenie oceny zasadności zarzutu zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu, gdyż jest to możliwe jedynie wtedy, kiedy wiadomo, gdzie przebiegała granica. Ostatecznie więc Sąd dokonał rozgraniczenia uwzględniając wszelkie okoliczności.

Sąd podzielił ustalenia i oceny prawne Sądu Rejonowego. Zwrócił uwagę, że rozgraniczenie po linii betonowego płotu dokonane zostało z korzyścią dla wnioskodawczyni, która powoływała pierwotnie jako wyznaczniki granicy studnię i stary płot drewniany, dochodzący w przeszłości do tej studni. Przyjęta ostatecznie granica przebiega zaś za studnią w głąb działki uczestników P. i K. O.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie prawa materialnego - błędną wykładnię art. 153 k.c. w zw. z art. 172 k.c., a w ramach podstawy naruszenia przepisów postępowania - uchybienie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c., w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., a także art. 382 k.p.c. We wnioskach domagała się uchylenia postanowienia Sądów obu instancji i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wniosła również o zasądzenie na rzecz pełnomocnika adw. B. T. zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej jej z urzędu za sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej, wyjaśniając, że koszty te nie zostały uiszczone na jego rzecz w całości ani w części.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawczyni uczestnicy P. oraz K. O. wniesli o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia tej skargi do rozpoznania względnie o jej oddalenie i zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestników kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę przyjęcia wniesionej przez siebie skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością tego środka odwoławczego, przejawiającą się

w „naruszeniu kompetencji Sądu odwoławczego i niespełnieniu jego funkcji procesowej”. Zdaniem skarżącej taką ocenę potwierdza uzasadnienie kwestionowanego postanowienia, które - z uchybieniem art. 382 k.p.c. - pomija część zebranego materiału dowodowego, co świadczy o niezrealizowaniu funkcji rozpoznawczej i kontrolnej tego sądu.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżąca, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinna wykazać kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa oraz to, że zaskarżone orzeczenie na skutek tego naruszenia jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Wnioskodawczynie nie zdołała wykonać tego obowiązku. Wszystkie zarzuty procesowe przywołane w skardze kasacyjnej w rzeczywistości skupiają się na kwestionowaniu ustalonego przez Sądy obu instancji stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy jest związany. Kontrola prawidłowości oceny dowodów i ustaleń faktycznych nie mieści się w kompetencjach Sądu Najwyższego (art. 398³ § 3 k.p.c.). W rezultacie powołana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby wystąpiły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz w zw. z § 5 pkt 2 i z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Koszty pomocy adwokackiej. Z której wnioskodawczynie korzystała w postępowaniu kasacyjnym wynikają z treści § 11 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).

jw